

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області (Криворізький регіон) інформує щодо податкового законодавства

Роботодавці зобов'язані оформляти трудові відносини відповідно до вимог законодавства

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Наймати працівників можуть компанії, приватні підприємці, а також фізичні особи, які беруть на роботу кухарів, нянь, водіїв та ін.

При цьому всі вони стають роботодавцями і мають дотримуватися трудового законодавства.

Часто роботодавці укладають з працівниками цивільно-правові угоди, а не трудові. У відносинах працівник – роботодавець має укладатися трудовий договір. Цивільно-правова угода про надання послуг укладається в разі співпраці з незалежним підрядником або особою, яка забезпечує себе роботою самостійно, тобто займається підприємництвом, бізнесом.

Порядок оформлення трудових відносин з найманими працівниками є однаковим для всіх роботодавців. Він включає три основні кроки:

- укладення трудового договору;
- оформлення наказу про прийняття на роботу;
- повідомлення Державної податкової служби.

Що означає «первинна реєстрація РРО»?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п. 3 ст. 3 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі громадського харчування та послуг» із змінами та доповненнями суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій або безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для виконання платіжної операції зобов'язані застосовувати реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО) що включені до Державного реєстру РРО (далі – Реєстр РРО) та/або програмні реєстратори розрахункових операцій, з додержанням встановленого порядку їх застосування.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 року № 1315 «Про затвердження Положення про Державний реєстр реєстраторів розрахункових операцій» із змінами та доповненнями (далі – Положення) визначено, що Реєстр РРО – перелік моделей РРО, їх модифікацій вітчизняного та іноземного виробництва (далі – моделі), які відповідають вимогам нормативно-правових актів і нормативних документів, пройшли державну сертифікацію і дозволені для застосування під час здійснення розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг.

Пунктом 2 Положення встановлено, що Реєстр РРО складається з двох частин, які містять:

- перша – перелік моделей, дозволених до первинної реєстрації в контролюючих органах;
- друга – перелік моделей, строк первинної реєстрації (дії сертифікатів відповідності) яких закінчився.

Такі моделі повторно включаються до першої частини Реєстру РРО в порядку, встановленому для первинної реєстрації моделі.

Строк первинної реєстрації моделі – граничний строк, до закінчення якого дозволяється реєструвати в контролюючих органах конкретні моделі, що раніше не були зареєстровані, який визначається згідно із строком дії сертифіката відповідності моделі з конкретною версією внутрішнього програмного забезпечення (п.п. 2 п. 4 Положення).

Згідно з п. 2 глави 2 розд. II Порядку реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги), затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.06.2016 № 547 із змінами та доповненнями, реєстрації в контролюючому органі підлягають РРО, модифікації яких включені до Реєстру РРО, з урахуванням сфер їх застосування та за умови, що строк служби, установлений у технічній документації на РРО, не вичерпався, а також з урахуванням строків первинної реєстрації, установлених Реєстром РРО.

Враховуючи викладене, первинна реєстрація РРО в контролюючому органі означає, що реєстрація цього РРО здійснюється вперше. Первинній реєстрації підлягають моделі (модифікації) РРО, що містяться у першій частині Реєстру РРО та раніше не були зареєстровані, тобто які не експлуатувалися (нові).

Інформацію про РРО, первинну реєстрацію яких заборонено, містить друга частина Реєстру РРО. Модель (модифікація) РРО, що знаходиться в другій частині Реєстру РРО, може використовуватись (експлуатуватись) його власником (орендарем) до закінчення семирічного з моменту введення в експлуатацію але не більше дев'яти років від дати випуску, строку служби такого РРО, встановленого Порядком доопрацювання електронних контрольно-касових апаратів, затвердженим рішенням Державної комісії з питань впровадження електронних систем і засобів контролю та управління товарним і грошовим обігом при Кабінеті Міністрів України від 30 листопада 1999 року № 11, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.03.2000 за № 133/4354.

Отже, якщо РРО на момент його придбання (взяття в оренду) суб'єктом господарювання, знаходиться у другій частині Реєстру РРО, то такий РРО не підлягає реєстрації в контролюючих органах.

Чи мають можливість платники сплатити податки та збори через Електронний кабінет?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Згідно з абзацами першим та другим п. 42 прим. 1.2 ст. 42 прим. 1 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) Електронний кабінет забезпечує можливість реалізації платниками податків прав та обов'язків, визначених ПКУ та іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, та нормативно-правовими актами, прийнятими на підставі та на виконання ПКУ та інших законів, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, в тому числі, шляхом, зокрема, перегляду інформації про платника податків, що збирається, використовується та формується контролюючими органами у зв'язку з обліком платників податків та адмініструванням податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок), здійсненням податкового контролю, у тому числі дані оперативного обліку податків, зборів, єдиного внеску (у тому числі дані інтегрованих карток платників податків), дані системи електронного адміністрування податку на додану вартість, дані системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, а також одержання такої інформації у вигляді документа, який формується автоматизовано шляхом вивантаження відповідної інформації з електронного кабінету з накладенням кваліфікованого електронного підпису посадової особи контролюючого органу відповідно до вимог Закону України від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» зі змінами та доповненнями.

Платник податків в меню «Стан розрахунків з бюджетом» приватної частини Електронного кабінету має доступ до своїх особових рахунків із сплати податків, зборів та інших платежів. При зверненні до зазначеного меню відображається зведена інформація станом на момент звернення, що містить інформацію по кожному виду платежу, зокрема, бюджетний рахунок на поточну дату.

Меню «Стан розрахунків з бюджетом» приватної частини Електронного кабінету надає можливість фізичним особам після ідентифікації за допомогою платіжної системи сплатити податки, збори, платежі за допомогою платіжної карти або за допомогою QR-коду. Для юридичних осіб можливість сплати податків, зборів та платежів через Електронний кабінет не реалізована.

Нагадаємо, що з інформацією стосовно сплати податків, зборів, платежів фізичними особами можна ознайомитись в меню «Стан розрахунків з бюджетом» розділу «Допомога» Електронного кабінету.

Робота у приватній частині Електронного кабінету здійснюється з використанням кваліфікованого електронного підпису, отриманого у будь-якого Кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг.

Вхід до Електронного кабінету здійснюється за адресою <https://cabinet.tax.gov.ua>, а також через офіційний вебпортал ДПС.

До уваги платників, які здійснюють операції з підакцизними товарами!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що згідно з ст. 18 Закону України від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» із змінами та доповненнями вважаються діючими ліцензії, за якими до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України або за наявності обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин) не сплачено черговий платіж за ліцензію та/або закінчився термін дії ліцензії на право:

- виробництва та обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;
- виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом та місць виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом.

Обов'язки щодо сплати чергових платежів/дії щодо продовження ліцензії мають бути виконані суб'єктом господарювання протягом 30 днів, наступних за днем припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану в Україні.

В Електронному кабінеті можливо переглянути інформацію щодо рішення про врахування таблиці даних платника ПДВ

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу платників ПДВ, що відповідно до п. 16 Порядку зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 року № 1165 «Про затвердження порядку з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних» (із змінами) комісія регіонального рівня приймає рішення про врахування або неврахування таблиці даних платника ПДВ, яке надсилається платнику податку в електронний кабінет засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог, встановлених ст. 42 Податкового кодексу України, законів України від 22 травня 2003 року № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг» (із змінами) (далі – Закон № 851) та від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» (із змінами).

Порядок функціонування інформаційно-комунікаційної системи «Електронний кабінет» (далі – Електронний кабінет) визначається наказом Міністерства фінансів України від 14.07.2017 № 637 «Про

затвердження Порядку функціонування Електронного кабінету» (із змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.08.2017 за № 942/30810.

Вхід до Електронного кабінету здійснюється за адресою: <https://cabinet.tax.gov.ua>, а також через вебпортал ДПС.

Вхід до приватної частини Електронного кабінету здійснюється після проходження користувачем електронної ідентифікації онлайн з використанням кваліфікованого електронного підпису, отриманого у будь-якого Кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг, через Інтегровану систему електронної ідентифікації – id.gov.ua (MobileID та BankID), за допомогою Дія Підпис або «хмарного» кваліфікованого електронного підпису.

Інформацію щодо рішення про врахування таблиці даних платника ПДВ (у т.ч. якщо воно було оскаржено в адміністративному/судовому порядку) користувач може переглянути в режимі «Вхідні» меню «Вхідні/вихідні документи» приватної частини Електронного кабінету.

Які розміри ставок встановлені для юридичних осіб – платників єдиного податку четвертої групи?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п.п. «а» п.п. 4 п. 291.4 ст. 291 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) до платників єдиного податку четвертої групи належать сільськогосподарські товаровиробники – юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків.

Пунктом 292 прим. 1.2 ст. 292 прим. 1 ПКУ встановлено, що базою оподаткування податком для платників єдиного податку четвертої групи для сільськогосподарських товаровиробників є нормативна грошова оцінка 1 гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного станом на 01 січня базового податкового (звітного) року відповідно до порядку, встановленого ПКУ для справляння плати за землю.

У разі якщо нормативна грошова оцінка земельної ділянки не проведена, базою оподаткування податком для платників єдиного податку четвертої групи для сільськогосподарських товаровиробників є нормативна грошова оцінка одиниці площі ріллі в Автономній Республіці Крим або області.

Базою оподаткування податком для платників єдиного податку четвертої групи для земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) є нормативна грошова оцінка ріллі в Автономній Республіці Крим або області з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного станом на 01 січня базового податкового (звітного) року відповідно до порядку, встановленого ПКУ для справляння плати за землю.

Згідно з п. 293.9 ст. 293 ПКУ для платників єдиного податку четвертої групи розмір ставок податку з одного гектара сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду залежить від категорії (типу) земель, їх розташування та становить (у відсотках бази оподаткування):

- для ріллі, сіножатей і пасовищ (крім ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, а також сільськогосподарських угідь, що перебувають в умовах закритого ґрунту) – 0,95 (п.п. 293.9.1 п. 293.9 ст. 293 ПКУ);

- для ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, – 0,57 (п.п. 293.9.2 п. 293.9 ст. 293 ПКУ);

- для багаторічних насаджень (крім багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях) – 0,57 (п.п. 293.9.3 п. 293.9 ст. 293 ПКУ);

- для багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, – 0,19 (п.п. 293.9.4 п. 293.9 ст. 293 ПКУ);

- для земель водного фонду – 2,43 (п.п. 293.9.5 п. 293.9 ст. 293 ПКУ);

- для сільськогосподарських угідь, що перебувають в умовах закритого ґрунту, – 6,33.

Перелік гірських зон та поліських територій визначається Кабінетом Міністрів України (п.п. 293.9.6 п. 293.9 ст. 293 ПКУ).

Строки, в які здійснюється реєстрація ФОПа як платника єдиного податку

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п. 299.1 ст. 299 Податкового кодексу України від (далі – ПКУ) реєстрація суб'єкта господарювання як платника єдиного податку здійснюється шляхом внесення відповідних записів до реєстру платників єдиного податку.

Згідно з п. 299.2 ст. 299 ПКУ центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, веде реєстр платників єдиного податку, в якому міститься інформація про осіб, зареєстрованих платниками єдиного податку.

У разі відсутності визначених ПКУ підстав для відмови у реєстрації суб'єкта господарювання як платника єдиного податку контролюючий орган зобов'язаний протягом двох робочих днів від дати надходження заяви щодо переходу на спрощену систему оподаткування зареєструвати таку особу платником єдиного податку (п. 299.3 ст. 299 ПКУ).

У випадках, передбачених п.п. 298.1.2 п. 298.1 та п.п. 298.8.5 п. 298.8 ст. 298 ПКУ, контролюючий орган, у разі відсутності визначених ПКУ підстав для відмови, здійснює реєстрацію суб'єкта господарювання як платника єдиного податку з дати, визначеної відповідно до зазначеного підпункту, протягом двох робочих днів з дати отримання контролюючим органом заяви щодо обрання спрощеної системи оподаткування або

отримання цим органом відповідної заяви або відомостей у порядку, встановленому Законом України від 15 травня 2003 року № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (із змінами) (п. 299.4 ст. 299 ПКУ).

Згідно з п.п. 298.1.2 п. 298.1 ст. 298 ПКУ зареєстровані в установленому порядку фізичні особи – підприємці, які до закінчення місяця, в якому відбулася державна реєстрація, подали заяву щодо обрання спрощеної системи оподаткування та ставки єдиного податку, встановленої для першої або другої групи, вважаються платниками єдиного податку з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому відбулася державна реєстрація.

Зареєстровані в установленому законом порядку суб'єкти господарювання (новостворені), які протягом 10 днів з дня державної реєстрації подали заяву щодо обрання спрощеної системи оподаткування та ставки єдиного податку, встановленої для третьої групи, яка не передбачає сплату податку на додану вартість, вважаються платниками єдиного податку з дня їх державної реєстрації.

Відповідно до п.п. 298.8.5 п. 298.5 ст. 298 ПКУ зареєстровані в установленому порядку фізичні особи – підприємці, які до закінчення місяця, в якому відбулася державна реєстрація, подали заяву про обрання спрощеної системи оподаткування та ставки єдиного податку, встановленої для четвертої групи, вважаються платниками єдиного податку з дня державної реєстрації.

Заява подається на вибір платника податків в один із способів, визначених частинами 1 – 4 п.п. 298.1.1 п. 298.1 ст. 298 ПКУ.

У разі відмови у реєстрації платника єдиного податку контролюючий орган зобов'язаний надати протягом двох робочих днів з дня подання суб'єктом господарювання відповідної заяви письмову вмотивовану відмову, яка може бути оскаржена суб'єктом господарювання у встановленому порядку (п. 299.5 ст. 299 ПКУ).

Оподаткування ПДВ операцій з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

У зв'язку із набранням чинності з 01 липня 2024 року Законом України від 09 травня 2024 року № 3706-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей експорту окремих видів товарів у період дії воєнного стану» (далі – Закон № 3706) ДПС України проінформувала про особливості здійснення операцій з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів у період дії воєнного стану.

Запровадження та скасування **режиму експортного забезпечення** здійснюється на підставі відповідного рішення Кабінету Міністрів України, особливості цього режиму регулюються Законом України від 16 квітня 1991 року № 959-ХІІ «Про зовнішньоекономічну діяльність» (із змінами) (далі – Закон № 959), Податковим кодексом України та Митним кодексом України (далі – ПКУ та МКУ).

Статтею 19² Закону № 959 передбачено, що експорт окремих видів товарів може здійснюватися лише зареєстрованими платниками ПДВ. Суб'єктам підприємницької діяльності, які не зареєстровані як платники ПДВ, здійснювати експорт окремих видів товарів в період дії режиму експортного забезпечення забороняється.

Перелік окремих видів товарів визначено абзацом другим ст. 19² Закону № 959. Зокрема, до них належать товари, що класифікуються за кодами згідно з УКТ ЗЕД: 0409 00 00 00 (мед натуральний), 0802 31 00 00 (горіхи волоські у шкаралупі), 0802 32 00 00 (горіхи волоські без шкаралупи), 1001 (пшениця і суміш пшениці та жита (меслин)), 1002 (жито), 1003 (ячмінь), 1004 (овес), 1005 (кукурудза), 1201 (соєві боби), 1205 (насіння ріпаку або кользи), 1206 00 (насіння соняшнику), 1507 (олія соєва та її фракції, рафіновані або нерафіновані), 1512 (олії соняшникова, сафлорова або бавовняна та їх фракції, рафіновані або нерафіновані), 1514 (олії ріпакова (із ріпака або кользи) або гірчична та їх акції, рафіновані або нерафіновані), 2306 (макуха та інші тверді відходи і залишки, одержані під час добування рослинних або мікробних жирів і олій, за винятком відходів товарної позиції 2304 або 2305).

Винятки, до яких режим експортного забезпечення не застосовується, передбачені абзацами 10 – 12 ст. 19² Закону № 959-ХІІ, а саме:

- вивезення окремих видів товарів як припасів транспортними засобами комерційного призначення відповідно до ст. 229 МКУ;
- вивезення окремих видів товарів (товарних підкатегорій 1001 91 10 00, 1002 10 00 00, 1003 10 00 00, 1004 10 00 00, 1005 10 13 00, 1005 10 15 00, 1005 10 18 00, 1201 10 00 00, 1205 10 10 00, 1206 00 10 00 згідно з УКТ ЗЕД), які здійснюються платниками ПДВ у супроводі фітосанітарного сертифіката, виданого з урахуванням положень п. 1⁵ розділу IX Закону України «Про карантин рослин».

Абзацом четвертим ст. 19² Закону № 959-ХІІ забороняється експорт окремих видів товарів, якщо передбачені зовнішньоекономічним договором контрактні (зовнішньоторговельні) ціни є нижчими, ніж мінімальні допустимі експортні ціни, затверджені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику.

Інформація про мінімальні допустимі експортні ціни розміщується на офіційному вебсайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику не пізніше наступного дня після прийняття відповідного рішення (наказу).

Законом № 3706-IX підрозділ 2 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ доповнено п. 97, яким встановлено, що тимчасово, на період дії режиму експортного забезпечення, запровадженого Кабінетом Міністрів України відповідно до ст. 19² Закону № 959, оподаткування податком на додану вартість операцій з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту товарів, до яких застосовано режим експортного забезпечення, здійснюється з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом. Підпунктами 97.1 та 97.2 п. 97 підрозділу 2 розділу XX ПКУ передбачено, що платник ПДВ з метою вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів зобов'язаний **за кожним таким товаром скласти окрему податкову накладну та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) до дня подання митної декларації** для митного оформлення таких товарів.

Таким чином, в одній податковій накладній не може бути відображено два та більше видів товарів.

Вивезення відповідних товарів за межі митної території України у митному режимі експорту після складення податкової накладної не вважатиметься окремою оподатковуваною операцією у розумінні п.п. «г» п. 185.1 ст. 185 розділу V ПКУ.

Реєстрація складеної за операціями з експорту окремих видів товарів податкової накладної в ЄРПН може бути зупинена відповідно до п. 201.16 ст. 201 розділу V ПКУ.

У такій податковій накладній:

- може бути зазначено тільки один товар за одним кодом згідно з УКТ ЗЕД;
- одиниці виміру товарів зазначаються у кілограмах.

Крім того, Законом № 3706-IX п. 201.1 ст. 201 розділу V ПКУ доповнено підпунктами «к» і «л», згідно з яким у разі вивезення товарів за межі митної території України в податковій накладній має бути вказано:

- дата та номер митної декларації (крім податкових накладних, складених на операції з вивезення окремих видів товарів в період дії режиму експортного забезпечення);

- дата та номер договору (контракту) на вивезення окремих видів товарів за межі митної території України.

У податковій накладній, що складається за операціями з вивезення товарів за межі митної території України на підставі форвардного контракту, зазначається відповідна відмітка про форвардний контракт.

Податкова накладна, складена з порушенням таких вимог, не приймається до реєстрації в ЄРПН.

Оподаткування операцій з експорту окремих видів товарів в період дії режиму експортного забезпечення здійснюється за ставками, визначеними підпунктами «а» і «г» п. 193.1 ст. 193 розділу V ПКУ для операцій з постачання таких товарів на митній території України, зокрема:

- **за ставкою 14 відсотків** оподатковуються операції з експорту товарів, які класифікуються за кодами згідно з УКТ ЗЕД 1001 (пшениця і суміш пшениці та жита (меслин)), 1003 (ячмінь), 1005 (кукурудза), (соєві боби), 1205 (насіяння ріпаку або кользи), 1206 00 (насіяння соняшнику);

- **за ставкою 20 відсотків** оподатковуються операції з експорту товарів, які класифікуються за кодами згідно з УКТ ЗЕД 0409 00 00 00 (мед натуральний), 0802 31 00 00 (горіхи волоські у шкаралупі), 0802 32 00 00 (горіхи волоські без шкаралупи), 1002 (жито), 1004 (овес), (олія соєва та її фракції, рафіновані або нерафіновані), 1512 (олії соняшникова, сафлорова або бавовняна та їх фракції, рафіновані або нерафіновані), 1514 (олії ріпакова (із ріпака або кользи) або гірчична та їх фракції, рафіновані або нерафіновані), 2306 (макуха та інші тверді відходи і залишки, одержані під час добування рослинних або мікробних жирів і олій, за винятком відходів товарної позиції 2304 або 2305).

Платники податку, діяльність яких відповідає критеріям, встановленим п.п. «а» п.п. 97.2 п. 97 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, при складанні податкової накладної за операціями з експорту окремих видів товарів в період дії режиму експортного забезпечення застосовують ставку податку **0 відсотків**.

Зокрема, до таких платників ПДВ відносяться платники, по яких протягом попередніх 12 календарних місяців (до 11 листопада 2024 року – за фактичний наявний період, починаючи з 11 листопада 2023 року) сума неотриманих грошових коштів за операціями з експорту окремих видів товарів, за якими банком не був завершений валютний нагляд за дотриманням таким платником установлених Національним банком України граничних строків розрахунків (після їх закінчення), не перевищує 20 відсотків загальної суми операцій з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів, щодо яких закінчилися встановлені Національним банком України граничні строки розрахунків.

Порядок розрахунку такої частки та визначення переліку платників податків, які відповідають таким критеріям, визначаються Кабінетом Міністрів України

Базою оподаткування для операцій з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів є договірна (контрактна) вартість таких товарів, яка не може бути меншою ніж мінімально допустимі експортні ціни, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику та розміщуються на його офіційному вебсайті.

Реєстрація в ЄРПН податкової накладної, складеної на операцію з експорту окремих видів товарів в період дії режиму експортного забезпечення, незалежно від того, яка ставка податку вказана в такій податковій накладній (0 відс., 14 відс., 20 відс.), може бути зупинена в порядку та на підставах, визначених Кабінетом Міністрів України відповідно до п. 201.16 ст. 201 розділу V ПКУ.

Податкова накладна, яка була складена на операцію з експорту окремих видів товарів в період дії режиму експортного забезпечення, та не була зареєстрована в ЄРПН, не надає платнику податку можливості розпочати митне оформлення такого товару.

Якщо з дати реєстрації в ЄРПН податкової накладної, складеної за операціями з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів, минуло 30 календарних днів і протягом такого періоду не оформлено митну декларацію на такі товари, реєстрація такої податкової накладної в ЄРПН скасовується (разом із розрахунками коригування, які були складені до такої податкової накладної в цей період).

Після складання податкової накладної за операцією з експорту окремих видів товарів в період дії режиму експортного забезпечення та її реєстрації в ЄРПН коригування такої податкової накладної може здійснюватися з урахуванням п.п. 97.4 п. 97 підрозділу 2 розділу XX ПКУ шляхом **складання розрахунків коригування** в кілька етапів та лише за дотримання певних умов на кожному такому етапі, а саме.

1) Складання розрахунку коригування у разі зміни кількісних або вартісних показників товару виключно **до початку оформлення митної декларації**, що засвідчує факт вивезення таких товарів за межі митної території України (РК 1).

РК 1 може бути складено як на збільшення, так і на зменшення вартості та/або кількості товару. При цьому, обсяг експортної операції, на яку оформлюється митна декларація, не може перевищувати обсяг цієї ж операції, вказаний у податковій накладній з урахуванням РК 1.

РК 1 підлягає реєстрації в ЄРПН виключно до початку митного оформлення. У разі початку митного оформлення експорту окремих видів товарів реєстрація РК 1 припиняється.

Реєстрація в ЄРПН РК 1 може бути зупинена в порядку та на підставах, визначених Кабінетом Міністрів України відповідно до п. 201.16 ст. 201 розділу V ПКУ.

2) Складання розрахунку коригування з метою приведення показників податкової накладної у відповідність з показниками митної декларації **після завершення вивезення** за межі митної території України у митному режимі експорту товарів та подання усіх необхідних додаткових декларацій для митного оформлення за відповідною митною декларацією (РК 2).

РК 2 може бути складений тільки на зменшення суми операції, вказаної у податковій накладній, зміни ставки податку на цьому етапі не відбувається.

В ЄРПН може бути зареєстровано тільки один РК 2. Якщо показники податкової накладної з урахуванням поданого на реєстрацію розрахунку коригування не відповідають показникам митної декларації, такий розрахунок коригування не буде зареєстровано в ЄРПН.

Після реєстрації РК 2 в ЄРПН подальше коригування кількісних та вартісних показників податкової накладної, складеної за операціями з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів, не дозволяється (крім коригування ставки та суми ПДВ відповідно до п.п. «в» п.п. 97.4 п. 97 підрозділу 2 розділу XX ПКУ).

Зупинення реєстрації в ЄРПН такого розрахунку коригування відповідно до п. 201.16 ст. 201 розділу V ПКУ не здійснюється.

- Складання розрахунку коригування у зв'язку з приведенням розміру ставки податку, застосованої відповідно до п.п. 97.2 п. 97 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, у відповідність з розміром ставки, визначеної п.п. «б» п. 193.1 ст. 193 ПКУ (0 відсотків), - **після завершення розрахунків** за відповідною операцією з експорту окремих видів товарів (РК 3).

Платники податку, які відразу при складанні податкової накладної по операціям з експорту окремих видів товарів застосували нульову ставку, РК 3 не складають.

Так, протягом трьох робочих днів, наступних за днем завершення розрахунків за відповідною операцією з експорту окремих видів товарів, банк інформує ДПС шляхом направлення відповідного повідомлення у вигляді електронного документа з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

ДПС не пізніше наступного робочого дня після отримання від банку повідомлення про завершення розрахунків за відповідною операцією з експорту окремих видів товарів надсилає платнику податку таке повідомлення до електронного кабінету.

Після отримання в електронному кабінеті повідомлення про завершення розрахунків за вказаною експортною операцією платник податку має можливість шляхом реєстрації в ЄРПН РК 3 **змінити ставку** та суму ПДВ, вказані в податковій накладній, складеній за операцією з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів, якщо в такій податковій накладній була вказана ставка податку 20 відс. або 14 відс. та нарахована відповідна сума ПДВ.

РК 3 передбачає коригування виключно ставки податку і нарахованої суми податку, при цьому в ЄРПН може бути зареєстровано тільки один розрахунок коригування на зміну ставки та суми ПДВ.

Зупинення реєстрації в ЄРПН такого розрахунку коригування відповідно до п. 201.16 ст. 201 розділу V ПКУ не здійснюється.

Після реєстрації в ЄРПН РК 3 на зміну ставки та суми ПДВ (а для платників податку, які відразу мали право скласти податкову накладну із застосуванням нульової ставки - РК 2, складеного для приведення показників податкової накладної у відповідність з показниками митної декларації після завершення вивезення) забороняється внесення будь-яких змін до зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної.

З урахуванням змін, внесених у п.п. 69.18 п. 69 підрозділу 10 розділу XX ПКУ реєстрація в ЄРПН податкових накладних/розрахунків коригування, у яких відображена операція з вивезення за межі митної території України окремих видів товарів, до яких застосовано режим експортного забезпечення, та направлення квитанції про прийняття / неприйняття, або зупинення реєстрації таких податкових накладних/розрахунків коригування здійснюються протягом трьох операційних днів з дня подання для реєстрації таких податкових накладних в ЄРПН.

Операції з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів відображаються у складі податкової декларації за звітний (податковий) період, на який припадає дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформленої відповідно до вимог митного законодавства, незалежно від дати складання податкової накладної на вказану операцію.

У разі виникнення від'ємного значення суми, розрахованої згідно з п. 200.1 ст. 200 розділу V ПКУ, за рахунок коригування податкових зобов'язань на підставі п.п. «в» п.п. 97.4 п. 97 підрозділу 2 розділу XX ПКУ така сума підлягає бюджетному відшкодуванню відповідно до п.п. «б» п. 200.4 ст. 200 розділу V ПКУ.

Особливості заповнення податкових накладних при здійсненні операцій з експорту окремих видів товарів, розрахунків коригування на кожному з трьох етапів коригування показників податкової накладної, а також відображення таких операцій у складі податкової декларації з ПДВ будуть роз'яснені окремо після внесення відповідних змін у форми податкової накладної/розрахунку коригування, податкової декларації з ПДВ та порядку їх заповнення.

До дати запровадження режиму експортного забезпечення на підставі відповідного рішення Кабінету Міністрів України оподаткування ПДВ операцій з експорту окремих видів товарів (в тому числі здійснених після 01.07.2024) складання податкових накладних за такими операціями та їх відображення в декларації з ПДВ здійснюється в загальному порядку.

Легалізація робочих місць та заробітної плати, які наслідки порушення трудового законодавства

Питання легалізації заробітної плати та погашення заборгованості з її виплати є одним із важливих завдань податкових органів.

Податкова служба Дніпропетровщини разом з органами Держпраці, місцевого самоврядування постійно проводить роз'яснювальну роботу щодо дотримання суб'єктами господарювання законодавства про працю.

На жаль відносини між роботодавцями та найманими працівниками не завжди відповідають нормам трудового законодавства. Погоджуючись на роботу, яка офіційно не оформлена або не повністю оформлена відповідно до чинного законодавства, працівники повинні розуміти про втрату соціальних гарантій, таких як: втрату пенсії у майбутньому, відсутність допомоги по безробіттю, незахищеність в разі нещасних випадків на виробництві, відсутність щорічної відпустки з її оплатою, тощо.

Офіційне працевлаштування найманих працівників - обов'язок роботодавця. Працівник не може бути допущений до роботи без укладення трудового договору, оформленого наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу, та поданого повідомлення про прийняття працівника на роботу.

Щодо окремих питань визначення мінімального податкового зобов'язання

Роз'яснення, викладені в цьому повідомленні, присвячені окремим питанням врахування сум сплачених податків і зборів при обчисленні мінімального податкового зобов'язання (далі – МПЗ) з урахуванням позиції Міністерства фінансів України (лист від 15.02.2024 № 11230-09-62/4712, далі – Лист) щодо врахування суми сплаченого єдиного податку 4 групи в IV кварталі 2022 року за IV квартал 2022 при визначенні МПЗ за 2023 рік.

Підбірка питань – відповідей підготовлена з огляду на численні запити агровиробників.

1. **Чи стосується Лист виключно переplat, що виникли в результаті уточнення податкових зобов'язань за 2022 – 2023 роки відповідно до Закону України від 11 квітня 2023 року №3050-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» (далі – Закон № 3050)?**

Вказаний лист стосується в цілому концепції врахування сум сплачених податків у межах нарахованих сум при розрахунку МПЗ за відповідний звітний рік.

2. **Підкажіть, будь ласка, у 2023 році подана уточнююча єдиного податку 4 групи за 2022 рік на зменшення у зв'язку із застосуванням пільги на період окупації з 01.03.2022 по 12.09.2022. Ми розумієм, що цю суму зменшення знімаєм із суми сплаченого єдиного податку, яка вказується в розрахунку МПЗ рядок 02.1. і подаємо уточнення МПЗ (тобто зменшення призводить до утворення переplати за 2022)? Тож чи має платник право у майбутніх періодах врахувати цю переplату в МПЗ?**

МПЗ – це не податок, а сума, яка збільшує податкові зобов'язання з єдиного податку за рахунок позитивного значення розрахунку МПЗ. Згідно норм Податкового кодексу України (далі – Кодекс) переplата не може бути врахована в розрахунку МПЗ у звітному періоді. Проте, при нарахуванні єдиного податку та погашенні (сплаті) його за рахунок надміру сплаченої суми податкових зобов'язань з єдиного податку, такі суми можуть бути враховані при розрахунку МПЗ у майбутніх періодах у межах нарахованих сум.

3. **Де платник може подивитися списання з інтегрованої картки платника? Кабінет? Розрахунки з бюджетом? Колонка сплачено до бюджету? Як по податку на доходи фізичних осіб та військовому збору? Чи відображаються у разі подання уточнення повернення з бюджету?**
В електронному кабінеті у розділі «Розрахунки з бюджетом» відображається рух коштів по особовому рахунку. У разі подання уточнюючої декларації суми до зменшення відображаються в кабінеті платника у колонці нараховано зі знаком « - ».
4. **Чи потрібно зараз подавати уточнюючі декларації та додатки МПЗ з перерахунком податків/зборів що зараховуються в МПЗ за попередні періоди 2022 та 2023 роки? Чи вірно ми розуміємо, що у разі будь-якого руху по ІКП збільшення/зменшення податків потрібно уточнювати додатки МПЗ? За періоди у яких такий рух по ІКП відбувся?**
Платник податків самостійно визначає необхідність подання уточнюючих декларацій у разі якщо у майбутніх податкових періодах він виявляє помилки, що містяться у раніше поданій ним податковій декларації з урахуванням строків давності, визначених статтею 102 Кодексу.
З огляду на те, що додатки до декларації є невід'ємною частиною декларації, у разі виявлення у попередніх періодах помилок, які вплинули на заниження розрахунку значення МПЗ і відповідно єдиного податку до сплати, платник податків може скористатися своїм правом у рамках ст.50 Кодексу та уточнити податкові зобов'язання. При цьому, у разі виявлення таких обставин, сума грошових зобов'язань буде визначатися таким контролюючим органом самостійно (пункт 54.3 статті 54 Кодексу).
5. **Сплата орендної плати за державні та комунальні землі за листопад 2023 року має бути 02 січня 2024 року. В який період можна враховувати 20% в МПЗ 2023 чи 2024 рік?**
У вказаній ситуації орендна плата за державні та комунальні землі сплачується 02 січня 2024 року (за листопад 2023 року) у зв'язку з перенесенням граничного терміну сплати. Тому такі суми орендної плати за державні та комунальні землі у межах 20 % нарахованої суми можна враховувати при розрахунку МПЗ за 2024 рік.
6. **Чи вірно розуміємо, що якщо юридична особа платник єдиного податку 4 група, яка має пільгу по єдиному податку та МПЗ за період, наприклад, березень - вересень 2022 року, НЕ нараховує МПЗ але при цьому на зменшення може враховувати всі сплачені протягом 2022 року податки? Як прив'язка з ІКП? Періоди?**
У даній ситуації, при розрахунку МПЗ за відповідний звітний період, можна враховувати всі сплачені, в межах нарахованих сум, відповідні податки, що передбачені Кодексу.
У сумі сплачених податків і зборів не враховуються суми помилково та/або надміру сплачені у податковому (звітному) році суми податків, зборів, платежів.
7. **Виграли у листопаді 2023 р. аукціон на право оренди зем ділянки на 7 років, за умовами договору потрібно сплатити річну суму орендної плати наперед. В зменшення МПЗ 2023 року врахуються лише суми орендної плати за листопад, а інша частина коштів не врахується ні в 2023 році, ні в 2024 році?**
У вказаній ситуації орендна плата, за умовами договору оренди земельної ділянки, сплачена у листопаді 2023 року наперед в цілому за 7 років і тому платник податків зобов'язаний буде подати уточнюючий розрахунок з орендної плати за землю на 2023 рік та відобразити нарахування сум орендної плати за листопад 2023 року та січень 2023 року і в подальшому декларувати зобов'язання з цього платежу протягом 7 років. За результатами такого декларування в нього виникатимуть щомісячно податкові зобов'язання з цього платежу.
Тому, у вказаній ситуації та враховуючи перенесення граничного терміну сплати податкових зобов'язань за листопад 2023 року на 02 січня 2024 року, суми орендної плати, сплачені в листопаді 2023 року, в подальшому можуть бути враховані при розрахунку МПЗ починаючи зі звітного періоду 2024 рік та в майбутніх періодах в межах нарахованих сум податків за відповідний звітний період.
8. **Чи вірно, що аванси сплачені в попередньому році, в даному випадку в 2021 році, агровиробник, відповідно до вимог чинного законодавства, має законне право зарахувати у зменшення загального мінімального податкового зобов'язання всю суму сплачених в 2021 році податків, які на початок 2022 року рахувались як сплачені аванси? Чи буде зв'язок з ІКП?**
Суми сплачених податків у 2021 році сільськогосподарським товаровиробником, відповідно до вимог чинного законодавства, зараховуються у зменшення загального мінімального податкового зобов'язання.
9. **Чи має право агровиробник врахувати у зменшення МПЗ за 2022 рік суму податкового зобов'язання з єдиного податку четвертої групи за IV квартал 2022 року, сплаченого агровиробником протягом 30 календарних днів після закінчення звітного періоду (до 30 січня 2023 року), наприклад 16 січня 2023 року?**
У такому випадку сільськогосподарський товаровиробник не має права врахувати у зменшення МПЗ за 2022 рік (додаток 3 Декларації платника єдиного податку на 2023 рік), проте може врахувати вказані суми при розрахунку МПЗ за 2023 рік в межах нарахованих сум (додаток 3 Декларації платника єдиного податку на 2024 рік).
10. **Чи має право агровиробник врахувати у зменшення МПЗ за 2022 рік суму податкового зобов'язання з єдиного податку четвертої групи за IV квартал 2021 року, сплаченого агровиробником протягом 30 календарних днів після закінчення звітного періоду (до 30 січня 2022 року), наприклад 16 січня 2022 року?**

У такому випадку сільськогосподарський товаровиробник має право врахувати у зменшення МПЗ за 2022 рік суму сплаченого єдиного податку в межах нарахованих сум (додаток 3 Декларації платника єдиного податку на 2023 рік).

11. **В якому звітному періоді агровиробник має право врахувати у зменшення МПЗ (за 2022 чи за 2023 рік) суму податкового зобов'язання з єдиного податку четвертої групи за IV квартал 2022 року, сплаченого агровиробником, наприклад 14 грудня 2022 року?**

У даному випадку сільськогосподарський товаровиробник має право врахувати вказані суми у зменшення МПЗ за 2023 рік (в додатку 3 Декларації платника єдиного податку на 2024 рік), у зв'язку з тим, що сплата за IV квартал 2022 року хоч і відбулася 14 грудня 2022 року, проте граничний термін сплати таких зобов'язань згідно вимог Кодексу припадає на 2023 рік.

12. **Сільськогосподарський товаровиробник - юридична особа на 4 групі єдиного податку, відобразив у Податковій декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності) за 2022 рік річну суму орендної плати, у тому числі щомісячні податкові зобов'язання. Суму орендної плати за грудень 2022 року у розмірі 4054,00 гривень було сплачено до бюджету 09 січня 2023 року. Чи буде дана сума врахована при розрахунку МПЗ за 2022 рік і в якому розмірі?**

Сума сплаченої орендної плати за грудень 2022 року в січні 2023 року у розмірі нарахованої суми 4054 грн може бути врахована при розрахунку МПЗ тільки за 2023 рік.

13. **Чи враховуються у зменшення мінімального податкового зобов'язання суми податків, сплачених платником податків згідно з податковими повідомленнями-рішеннями по результатах податкових перевірок? В які саме періоди?**

Законодавством не визначено зарахування сум податків, у тому числі штрафів, нарахованих згідно податкових повідомлень-рішень за результатами податкових перевірок, у зменшення мінімального податкового зобов'язання.

14. **У 2023 році термін сплати орендної плати за землю за листопад місяць відображено в нарахування в ІКП 02 січня 2024 року, а сплата платниками проведена по терміну 30.12.2023. Таким чином сплата не врахована ні в 2023 році (переплата), ні за 2024 рік (сплачено в 2023 році). Коли відобразити в зменшення МПЗ 20 % оренди?**

У такому випадку сільськогосподарський товаровиробник не має права врахувати у зменшення МПЗ за 2023 рік суму сплати орендної плати за землю за листопад 2023 року по терміну сплати 30.12.2023, проте може врахувати вказані суми при розрахунку МПЗ за 2024 рік (додаток 3 Декларації платника єдиного податку на 2024 рік).

15. **У 2022 – 2024 роках фермерським господарством (далі – ФГ) були отримані пільги щодо оподаткування земельних ділянок від сільської військової адміністрації (оренда землі, єдиний податок 4 групи, МПЗ). Згідно цих рішень ФГ не декларували зобов'язання по сплаті єдиного податку 4 групи та МПЗ. У 2022 році під час перебування в окупації нічого не вирощували, у 2023 році після самостійного обстеження полів засіяли 30 га, вирощену продукцію реалізували та відобразили в розрахунку питомої ваги. Зараз податкова вимагає написати лист на військову адміністрацію про скасування пільг на ті земельні ділянки, які були в обробітку, та нарахувати єдиний податок 4 групи і МПЗ за 2023 – 2024 роки. В іншому випадку скасують статус платника єдиного податку за 2023 рік і не нададуть статус на 2024 рік. Принагідно зазначити, що ФГ за місцем реєстрації з 01.05.2023 знаходиться на Території активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси.**

Підкажіть, будь ласка, чи правомірні дії податкової? Чи в когось є така ситуація? Які ваші дії?

Якщо у платника податків настали обставини неможливості виконувати свої податкові обов'язки, зокрема щодо подання звітності визначеної підпунктом 4 пунктом 291.4 статті 291 Кодексу, такий платник відповідно до підпункту 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу та Наказу Міністерства фінансів України від 29.07.2022 № 225 «Про затвердження Порядку підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у підпункті 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, та перелік документів на підтвердження» подає заяву та відповідні документи (копії документів) про відсутність такої можливості. Після подання таких документів та винесення контролюючим органом рішення щодо можливості чи неможливості своєчасного виконання платником податку свого податкового обов'язку такий платник не пізніше 60 календарних днів з першого дня місяця, наступного за місяцем відновлення таких можливостей зобов'язаний подати звітність, визначену підпунктом 4 пункту 291.4 статті 291 Кодексу з урахуванням вимог підпункту 298.8.4 пункту 298.8 статті 298 та підпункту 10.1 пункту 10 підрозділу 8 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Тому, якщо у платника відновилася можливість виконувати свої податкові обов'язки, платник податків для дотримання вимог підпункту 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, зобов'язаний для підтвердження статусу платника четвертої групи подати декларацію з єдиного податку четвертої групи на 2023 рік не пізніше 60 календарних днів з першого дня місяця, наступного за місяцем відновлення таких можливостей. В іншому разі платник не має права набутти статус платника єдиного податку четвертої групи на 2023 рік.

16. **Чи потрібно подавати додаток по МПЗ до податкової декларації на прибуток, якщо земля знаходиться на тимчасово окупованій території або території активних бойових дій?**
Так, потрібно. При цьому декларуються об'єкти оподаткування – кадастрові номери, площі земельних ділянок та не нараховуються податкові зобов'язання з МПЗ (декларування з прочерками або «0»).
17. **У 2023 році частина земельних ділянок сільськогосподарського призначення знаходиться в зоні можливих бойових дій, а частина – в зоні активних бойових дій, після деокупації в жовтні 2022 року. Згідно рішення військової адміністрації ставка земельного податку на всі види земельних ділянок у 2023 році - 0, також прийнято рішення про надання пільги всім платникам земельного податку – 100%. Індивідуальні заяви про надання пільги не подавали. Чи буде нараховане МПЗ?**
Не підлягає нарахуванню та сплаті загальне МПЗ за земельні ділянки (земельні частки (паї)), що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих російською федерацією територіях України, які включені до Переліку територій, так як платники в цей період мали право не нараховувати та не сплачувати плату за землю на підставі підпункту 69.14 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX Кодексу для платників податку на прибуток та платників єдиного податку третьої групи;
мали право не нараховувати та не сплачувати єдиний податок четвертої групи на підставі підпункту 69.33 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX Кодексу для платників єдиного податку четвертої групи.
При цьому декларуються об'єкти оподаткування – кадастрові номери, площі земельних ділянок та не нараховуються податкові зобов'язання з МПЗ (декларування з прочерками або «0»).
18. **Внесіть, будь ласка, ясність, чи поширюється на господарство пільга зі сплати єдиного податку 4 гр., МПЗ, орендна плата за землю, якщо згідно переліку територій № 309 віднесені до територій, які знаходяться на території активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси.**
Відповідно до підпункту 69.33 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX Кодексу з урахуванням норм Постанови від 30.04.2024 року № 485 «Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2022 року № 1364» за об'єкти оподаткування, розташовані на території активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси, єдиний податок четвертої групи не нараховується та не сплачується, починаючи з 01.05.2024 до дати завершення на таких територіях активних бойових дій.

При отриманні права на податкову знижку застосунок «Моя податкова» допоможе подати податкову декларацію про майновий стан і доходи

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що отримати податкову знижку за витратами, понесеними у 2023 році, громадяни мають можливість по 31 грудня 2024 року (включно). Для зручності та допомоги платникам податків при поданні податкової декларації про майновий стан і доходи для отримання податкової знижки Державна податкова служба України розробила відеоролик «Мобільний застосунок «Моя податкова»: подання податкової декларації про майновий стан і доходи (податкова знижка)».

Переглянути відеоролик можна тут: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/videogalereya/prezentatsii-ta-inshi/10156.html>

Новації для платників рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє, що з 01.07.2024 набрав чинності **Закон України від 21.05.2024 № 3721-IX** «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України "Про електронні комунікації" щодо рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України» (далі – Закон № 3721).

Закон № 3721 опубліковано в офіційному виданні «Голос України» від 20.06.2024 № 61 і як визначено у «прикінцевих положеннях» Закону № 3721, він набрав чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем його опублікування.

Закон України № 3603: скорочено терміни проведення перевірок щодо визначення сум ПДВ, які підлягають бюджетному відшкодуванню

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує, що 16.03.2024 набрали чинності окремі норми Закону України від 23 лютого 2024 року № 3603-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства» (далі – Закон № 3603), якими, у тому числі, внесено зміни до Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Зокрема, відповідно до Закону № 3603 з 01.07.2024 скорочуються терміни проведення перевірок щодо визначення сум ПДВ, які підлягають бюджетному відшкодуванню.

Так, платники ПДВ, які мають право на бюджетне відшкодування відповідно до ст. 200 ПКУ та подали заяву про повернення суми бюджетного відшкодування, отримують таке бюджетне відшкодування в разі узгодження контролюючим органом заявленої суми бюджетного відшкодування за результатами

камеральної перевірки, що проводиться протягом 20 календарних днів, наступних за граничним строком подання податкової декларації або уточнюючого розрахунку (у разі подання), а якщо такі документи були подані пізніше – за днем їх фактичного подання, та відповідно до вимог, визначених ст. 76 ПКУ, а у випадках, визначених п. 200.11 ст. 200 ПКУ, – за результатами перевірки, зазначеної у такому пункті, відповідно до ПКУ (абзац другий п. 200.10 ст. 200 ПКУ).

Контролюючий орган має право протягом 40 календарних днів, що настають за граничним строком подання податкової декларації, а в разі якщо така податкова декларація надана після закінчення граничного строку – за днем її фактичного подання, провести документальну перевірку платника податку згідно з п.п. 78.1.8 п. 78.1 ст. 78 ПКУ (абзац перший п. 200.11 ст. 200 ПКУ).

Внесено зміни до Порядку повернення (перерахування) коштів, помилково або надміру зарахованих до державного та місцевих бюджетів

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що Міністерством фінансів України наказом від 28.05.2024 № 262 (далі – Наказ № 262) (zareєстровано у Міністерстві юстиції 10.06.2024 за № 867/42212) внесено зміни до Порядку повернення (перерахування) коштів, помилково або надміру зарахованих до державного та місцевих бюджетів (далі – Порядок).

Зокрема, відповідно до оновленого Порядку, заява про повернення (перерахування) коштів з бюджету в електронній формі подається з обов'язковим накладанням електронного підпису платника або уповноваженої особи, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, відповідно до вимог [Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги»](#). До заяви одночасно подається копія: платіжної інструкції, яка підтверджує перерахування коштів до бюджету, судового рішення, засвідчена належним чином (у разі повернення судового збору (крім помилково зарахованого) та грошового стягнення за адміністративні правопорушення), документа, що підтверджує відповідні повноваження уповноваженої особи, засвідчена належним чином.

Наказ № 262 опубліковано в бюлетені «Офіційний вісник України» від 28.06.2024 № 57 і він набрав чинності з дня опублікування.

Дніпропетровщина: сумлінна сплата податків – вагомий внесок у підтримку економіки країни

Протягом двох кварталів 2024 року збір платежів до бюджетів усіх рівнів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (єдиний внесок) склав понад 60,9 млрд грн, що на 10,4 млрд грн більше ніж у I – II кварталах 2023 року. Про це повідомила в. о. начальника Головного управління ДПС у Дніпропетровській області Наталя Федаш.

Як зазначила очільниця обласної податкової, до державного бюджету у січні – червні 2024 року надійшло понад 24,2 млрд грн, що на понад 4,9 млрд грн, або на 25,4 відс., більше минулорічного показника відповідного періоду.

Місцеві бюджети протягом січня – червня 2024 року поповнились майже на 19,6 млрд грн, надходження збільшились на понад 3,3 млрд грн у порівнянні з аналогічним періодом 2023 року, темп росту – 120,5 відсотки.

До державних цільових фондів з початку 2024 року платники Дніпропетровщини спрямували понад 17,1 млрд грн єдиного внеску, що майже на 2,2 млрд грн, або на 14,5 відс., більше ніж за підсумками відповідного періоду 2023 року.

«Висловлюю подяку всім платникам за відповідальне ставлення до роботи і сплати податків. Сьогодні ми своєю працею і своєчасно спрямованими до бюджетів коштами підтримуємо економіку країни, забезпечуємо фінансову стабільність держави, а отже і наближаємо нашу Перемогу», – констатувала Наталя Федаш.

Як нараховуються суми земельного податку і орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності громадянам?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Відповідно до п.п. 14.1.147 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Земельний податок – обов'язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також постійних землекористувачів (п.п. 14.1.72 п. 14.1 ст. 14 ПКУ).

Орендна плата для цілей розд. XII ПКУ – обов'язковий платіж за користування земельною ділянкою державної або комунальної власності на умовах оренди (п.п. 14.1.136 п. 14.1 ст. 14 ПКУ).

Облік фізичних осіб – платників податку і нарахування відповідних сум проводяться контролюючими органами за місцем знаходження земельної ділянки, у тому числі право на яку фізична особа має як власник земельної частки (паю), щороку до 01 травня (п. 287.2 ст. 287 ПКУ).

Згідно з абзацами першим – шостим п. 286.1 ст. 286 ПКУ підставою для нарахування земельного податку є:

- а) дані державного земельного кадастру;
- б) дані Державного реєстру речових прав на нерухоме майно;

- в) дані державних актів, якими посвідчено право власності або право постійного користування земельною ділянкою (державні акти на землю);
- г) дані сертифікатів на право на земельні частки (паї);
- г) рішення органу місцевого самоврядування про виділення земельних ділянок у натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв);
- д) дані інших правостановлюючих документів, якими посвідчується право власності або право користування земельною ділянкою, право на земельні частки (паї);
- е) дані Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначеного у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку.

У разі подання платником податку до контролюючого органу правостановлюючих документів на земельну ділянку, земельну частку (пай), відомості про які відсутні у базах даних інформаційних систем центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, нарахування податку фізичним особам здійснюється на підставі поданих платником податку відомостей до отримання контролюючим органом інформації про перехід права власності на об'єкт оподаткування.

Центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері земельних відносин та у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, у сфері будівництва, щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця, а також за запитом відповідного контролюючого органу за місцезнаходженням земельної ділянки подають інформацію, необхідну для обчислення і справляння плати за землю, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Пунктом 286.5 ст. 286 ПКУ визначено, що нарахування фізичним особам сум плати за землю проводиться контролюючими органами (за місцем знаходження земельної ділянки, у тому числі право на яку фізична особа має як власник земельної частки (паю), які надсилають платнику податку у порядку, визначеному ст. 42 ПКУ, до 01 липня поточного року податкове повідомлення-рішення про внесення податку за формою, встановленою у порядку, визначеному ст. 58 ПКУ, разом із детальним розрахунком суми податку, який, зокрема, але не виключно, має містити кадастровий номер та площу земельної ділянки, розмір ставки податку та розмір пільги зі сплати податку.

Нарахування фізичним особам сум земельного податку з підстав, визначених підпунктами «в», «г», «д» п. 286.1 ст. 286 ПКУ, проводиться контролюючими органами виключно у разі надання зазначених даних такими фізичними особами.

У разі переходу права власності на земельну ділянку або права на земельну частку (пай) від одного власника – юридичної або фізичної особи до іншого протягом календарного року податок сплачується попереднім власником за період з 01 січня цього року до початку того місяця, в якому припинилося його право власності на зазначену земельну ділянку, а новим власником – починаючи з місяця, в якому він набув право власності.

У разі переходу права власності на земельну ділянку або права на земельну частку (пай) від одного власника – фізичної особи до іншого протягом календарного року контролюючий орган надсилає (вручає) податкове повідомлення-рішення новому власнику після отримання інформації про перехід права власності.

Якщо такий перехід відбувся після 01 липня поточного року, контролюючий орган надсилає (вручає) попередньому власнику нове податкове повідомлення-рішення. Попереднє податкове повідомлення-рішення вважається скасованим (відкликаним).

У разі якщо платник податків має у власності декілька земельних ділянок або право на декілька земельних часток (паїв), щодо яких необхідно провести звірку даних, для її проведення такий платник податків має право звернутися до контролюючого органу за своїм місцем реєстрації у контролюючих органах або за місцем знаходження будь-якої з таких земельних ділянок, у тому числі право на яку фізична особа має як власник земельної частки (паю).

Податок фізичними особами сплачується протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення (абзац перший п. 287.5 ст. 287 ПКУ).

У разі якщо контролюючий орган не надіслав (не вручив) податкове (податкові) повідомлення-рішення у строки, встановлені ст. 286 ПКУ, фізичні особи звільняються від відповідальності, передбаченої ПКУ за несвоєчасну сплату податкового зобов'язання (п. 287.9 ст. 287 ПКУ).

Податкове зобов'язання з цього податку може бути нараховано за податкові (звітні) періоди (роки) в межах строків, визначених п. 102.1 ст. 102 ПКУ (п. 287.10 ст. 287 ПКУ).

Слід зазначити, що абзацами першим – третім п. 12 підрозд. 6 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ встановлено, що у 2022 році інформація щодо рішень органу місцевого самоврядування, прийнятих до 01 січня 2022 року, про виділення земельних ділянок у натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв), передбачена п. 284.5 ст. 284 ПКУ, надається відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням таких земельних ділянок у строк до 01 липня 2022 року.

Нарахування фізичним особам сум земельного податку на підставі рішень, зазначених в абзаці першому п. 12 підрозд. 6 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, проводиться контролюючими органами за місцезнаходженням земельної ділянки, які надсилають (вручають) платникові податкове повідомлення-рішення про внесення податку до 01 жовтня 2022 року. Земельний податок фізичними особами сплачується протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення.

Першим звітним (податковим) періодом для нарахування земельного податку за земельні ділянки державної та комунальної власності на підставі рішень органів місцевого самоврядування про виділення земельної ділянки у натурі (на місцевості) власнику земельної частки (паю), прийнятих до 01 січня 2022 року, вважається 2022 рік.

Згідно з п. 284.5 ст. 284 ПКУ інформація про виділення земельних ділянок у натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв) на підставі рішень органу місцевого самоврядування, прийнятих у попередньому році, надається відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням земельних ділянок до 01 лютого поточного року.

У разі внесення змін органами місцевого самоврядування до раніше прийнятих рішень органу місцевого самоврядування про виділення земельних ділянок у натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв) інформація про такі зміни надається відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням земельних ділянок протягом 30 календарних днів з дня їх внесення.

Така інформація надається в електронному вигляді у порядку та за формою, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до п. 288.7 ст. 288 ПКУ порядок обчислення орендної плати, строк сплати та порядок її зарахування до бюджетів застосовується відповідно до вимог ст.ст. 285 – 287 розд. XII ПКУ.

При цьому абзацами першим і другим п. 288.1 ст. 288 ПКУ встановлено, що підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 01 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 01 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Перелік категорій фізичних осіб – власників земельних ділянок, які звільняються від сплати земельного податку, визначено п. 281.1 ст. 281 ПКУ.

Звільнення від сплати земельного податку, передбачене для відповідної категорії фізичних осіб, поширюється на земельні ділянки за кожним видом використання у межах граничних норм, встановлених п. 281.2 ст. 281 ПКУ.

Від сплати податку звільняються на період дії єдиного податку четвертої групи власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі за умови передачі земельних ділянок та земельних часток (паїв) в оренду платнику єдиного податку четвертої групи (п. 281.3 ст. 281 ПКУ).

Пунктом 281.4 ст. 281 ПКУ встановлено, що якщо фізична особа, визначена у п. 281.1 ст. 281 ПКУ, станом на 01 січня поточного року має у власності декілька земельних ділянок одного виду використання, площа яких перевищує межі граничних норм, визначених п. 281.2 ст. 281 ПКУ, така особа до 01 травня поточного року подає письмову заяву у довільній формі до контролюючого органу за місцем знаходження будь-якої земельної ділянки про самостійне обрання/зміну земельних ділянок для застосування пільги (далі – заява про застосування пільги).

Пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з базового податкового (звітного) періоду, в якому подано таку заяву, та діє до початку місяця, що настає за місяцем подання нової заяви про застосування пільги.

У разі подання фізичною особою, яка станом на 01 січня поточного року має у власності декілька земельних ділянок одного виду використання, заяви про застосування пільги після 01 травня поточного року, пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з наступного податкового (звітного) періоду.

Відповідно до п. 281.5 ст. 281 ПКУ якщо право на пільгу у фізичної особи, яка має у власності декілька земельних ділянок одного виду використання, виникає протягом календарного року та/або фізична особа, визначена у п. 281.1 ст. 281 ПКУ, набуває право власності на земельну ділянку/земельні ділянки одного виду використання, така особа подає заяву про застосування пільги до контролюючого органу за місцем знаходження будь-якої земельної ділянки протягом 30 календарних днів з дня набуття такого права на пільгу та/або права власності.

Пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з урахуванням вимог п. 284.2 ст. 284 ПКУ та діє до початку місяця, що настає за місяцем подання нової заяви про застосування пільги.

У разі недотримання фізичною особою вимог абзацу першого п. 281.5 ст. 281 ПКУ пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з наступного податкового (звітного) періоду.

Якщо право на пільгу у платника виникає протягом року, то він звільняється від сплати податку починаючи з місяця, що настає за місяцем, у якому виникло це право. У разі втрати права на пільгу протягом року податок сплачується починаючи з місяця, що настає за місяцем, у якому втрачено це право (п. 284.2 ст. 284 ПКУ).

Базовим податковим (звітним) періодом для плати за землю є календарний рік (п. 285.1 ст. 285 ПКУ).

До уваги платників акцизного податку!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що відповідно до частини першої ст. 17 Закону України від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу

спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», із змінами (далі – Закон № 481) за порушення норм Закону № 481 щодо виробництва і торгівлі спиртом етиловим, спиртовими дистилатами, біостанолом, алкогольними напоями, тютюновими виробами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, палим та зберігання пального, тютюнової сировини посадові особи і громадяни притягаються до відповідальності згідно з чинним законодавством.

За порушення норм Закону № 481 до суб'єктів господарювання (у тому числі іноземних суб'єктів господарювання, які діють через свої зареєстровані постійні представництва) застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафів (абзац перший частини другої ст.17 Закону № 481).

Частиною п'ятою ст. 17 Закону № 481 визначено, що рішення про стягнення штрафів, передбачених частиною другою ст. 17 Закону № 481, приймаються податковими органами та/або органом, який видав ліцензію на право виробництва і торгівлі спиртом етиловим, спиртовими дистилатами, біостанолом, алкогольними напоями і тютюновими виробами та палим, зберігання пального, та іншими органами виконавчої влади у межах їх компетенції, визначеної законами України.

Процедуру оскарження платниками податків податкових повідомлень-рішень або інших рішень контролюючих органів під час адміністративного оскарження визначено ст. 56 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) та Порядком оформлення і подання скарг платниками податків та іншими особами та їх розгляду контролюючими органами, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 21.10.2015 № 916.

Пунктом 56.1 ст. 56 ПКУ визначено, що рішення, прийняті контролюючим органом, можуть бути оскаржені в адміністративному або судовому порядку.

У разі якщо платник податків вважає, що контролюючий орган неправильно визначив суму грошового зобов'язання або прийняв будь-яке інше рішення, що суперечить законодавству або виходить за межі повноважень контролюючого органу, встановлених ПКУ або іншими законами України, такий платник має право звернутися із скаргою про перегляд цього рішення до контролюючого органу вищого рівня (п. 56.2 ст. 56 ПКУ).

Відповідно до п. 56.12 ст. 56 ПКУ, якщо відповідно до ПКУ контролюючий орган самостійно визначає грошове зобов'язання платника податків за причинами, не пов'язаними із порушенням податкового законодавства, такий платник податків має право на адміністративне оскарження рішень контролюючого органу протягом 30 календарних днів, що настають за днем надходження податкового повідомлення-рішення (рішення) контролюючого органу.

Строки подання скарги на податкове повідомлення-рішення або будь-яке інше рішення контролюючого органу можуть бути продовжені за правилами і на підставах, визначених п. 102.6 ст. 102 ПКУ (п. 56.14 ст. 56 ПКУ).

Порядок застосування норм пп. 102.6 – 102.7 ст. 102 глави 9 розд. II ПКУ, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2017 № 861.

Платник податків одночасно з поданням скарги контролюючому органу вищого рівня зобов'язаний письмово або в електронній формі засобами електронного зв'язку (з дотриманням вимог, визначених п. 42.4 ст. 42 ПКУ) повідомляти контролюючий орган, яким визначено суму грошового зобов'язання або прийнято інше рішення, про оскарження його податкового повідомлення-рішення або будь-якого іншого рішення (п. 56.5 ст. 56 ПКУ).

Рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує, зокрема, державну податкову політику, прийняті за розглядом скарги платника податків, є остаточними і не підлягають подальшому адміністративному оскарженню, але можуть бути оскаржені в судовому порядку (п. 56.10 ст. 56 ПКУ).

З урахуванням строків давності, визначених ст. 102 ПКУ, платник податків має право оскаржити в суді податкове повідомлення-рішення або інше рішення контролюючого органу у будь-який момент після отримання такого рішення (абзац перший п. 56.18 ст. 56 ПКУ).

У разі коли до подання позовної заяви проводилася процедура адміністративного оскарження, платник податків має право оскаржити в суді податкове повідомлення-рішення або інше рішення контролюючого органу про нарахування грошового зобов'язання протягом місяця, що настає за днем закінчення процедури адміністративного оскарження відповідно до п. 56.17 ст. 56 ПКУ (п. 56.19 ст. 56 ПКУ).

Відповідно до п. 1 частини першої ст. 19 Кодексу адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 року № 2747-IV, із змінами, юрисдикція адміністративних судів поширюється на справи у публічно-правових спорах, зокрема, спорах фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи індивідуальних актів), дій чи бездіяльності, крім випадків, коли для розгляду таких спорів законом встановлено інший порядок судового провадження.

Чи може юридична особа – платник єдиного податку 3 групи застосовувати спрощену систему оподаткування при наданні поворотної та безповоротної фінансової допомоги іншим юридичним особам?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Згідно з п.п. 14.1.257 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) фінансова допомога – фінансова допомога, надана на безповоротній або поворотній основі.

Безповоротна фінансова допомога – це:

- сума коштів, передана платнику податків згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами або без укладення таких договорів;
- сума безнадійної заборгованості, відшкодована кредитором позичальником після списання такої безнадійної заборгованості;
- сума заборгованості одного платника податків перед іншим платником податків, що не стягнута після закінчення строку позовної давності;
- основна сума кредиту або депозиту, що надані платнику податків без встановлення строків повернення такої основної суми, за винятком кредитів, наданих під безстрокові облігації, та депозитів до запитання у банківських установах, а також сума процентів, нарахованих на таку основну суму, але не сплачених (списаних).

Поворотна фінансова допомога – сума коштів, що надійшла платнику податків у користування за договором, який не передбачає нарахування процентів або надання інших видів компенсацій у вигляді плати за користування такими коштами, та є обов'язковою до повернення.

Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку встановлено у главі 1 розд. XIV «Спеціальні податкові режими» ПКУ.

Відповідно до п. 291.2 ст. 291 ПКУ спрощена система оподаткування, обліку та звітності – особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів, встановлених п. 297.1 ст. 297 ПКУ, на сплату єдиного податку в порядку та на умовах, визначених главою 1 розд. XIV «Спеціальні податкові режими» ПКУ, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності.

Пунктом 291.5 ст. 291 ПКУ визначені види діяльності, за умови здійснення яких юридичні особи не можуть бути платниками єдиного податку, зокрема третьої групи.

Так, не можуть бути платниками єдиного податку третьої групи суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у сфері фінансового посередництва, крім діяльності у сфері страхування, яка здійснюється страховими агентами, визначеними Законом України від 18 листопада 2021 року № 1909-IX «Про страхування», із змінами, сюрвейєрами, аварійними комісарами та аджастерами, визначеними розд. III ПКУ (п.п. 6 п.п. 291.5.1 п. 291.5 ст. 291 ПКУ).

Разом з тим, відповідно до п.п. 2 п. 292.1 ст. 292 ПКУ доходом юридичної особи – платника єдиного податку третьої групи є будь-який дохід, включаючи дохід представництв, філій, відділень такої юридичної особи, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 ПКУ.

До складу доходу платника єдиного податку третьої групи, не включаються, зокрема суми фінансової допомоги, наданої на поворотній основі, отриманої та поверненої протягом 12 календарних місяців з дня її отримання, та суми кредитів (п.п. 3 п. 292.11 ст. 292 ПКУ).

Однак, відповідно до Національного класифікатора України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності», затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11 жовтня 2010 року № 457, надання фінансової допомоги належить до коду 64 «Надання фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення».

Отже, платник податку, який здійснює діяльність за кодом 64 «Надання фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення» не може застосовувати спрощену систему оподаткування.

Враховуючи зазначене, діяльність юридичної особи – платника єдиного податку третьої групи з надання безповоротної та поворотної фінансової допомоги іншим юридичним особам на постійній основі може розглядатися як надання фінансових послуг.

При цьому п. 5 п.п. 298.2.3 п. 298.2 ст. 298 ПКУ передбачено, що платники єдиного податку зобов'язані перейти на сплату інших податків і зборів, визначених ПКУ, зокрема, у разі здійснення видів діяльності, які не дають права застосовувати спрощену систему оподаткування – з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом, у якому здійснювалися такі види діяльності.

До доходу, отриманого від здійснення видів діяльності, які не дають права застосовувати спрощену систему оподаткування, ставка єдиного податку для платників третьої групи (юридичні особи) встановлюється у подвійному розмірі ставок, визначених п. 293.3 ст. 293 ПКУ (п. 293.5 ст. 293 ПКУ).

Як оподатковуються ПДВ операції з постачання та ввезення на митну територію України лікарських засобів та медичних виробів?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що п. п. «в» п. 193.1 ст. 193 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) ставка ПДВ в розмірі 7 відс. встановлена для операцій, зокрема з:

- постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів, а також медичних виробів, які внесені до Державного реєстру медичної техніки та виробів медичного призначення або відповідають вимогам відповідних технічних регламентів, що підтверджується документом про відповідність, та дозволені для надання на ринку та/або введення в експлуатацію і застосування в Україні;

- постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання, дозволених для застосування у межах клінічних випробувань, дозвіл на проведення яких надано центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Операції з постачання на митній території України та/або ввезення на митну територію України лікарських засобів підлягають оподаткуванню ПДВ за ставкою податку у розмірі 7 відс. за умови, що такі лікарські засоби:

- дозволені для виробництва і застосування в Україні;
- внесено до Державного реєстру лікарських засобів.

Операції з постачання на митній території України та/або ввезення на митну територію України медичних виробів підлягають оподаткуванню ПДВ за ставкою податку у розмірі 7 відс. за умови, що такі медичні вироби:

- дозволені для надання на ринку та/або введення в експлуатацію і застосування в Україні;
- внесені до Державного реєстру медичної техніки та виробів медичного призначення або відповідають вимогам відповідних технічних регламентів, що підтверджується документом про відповідність.

У разі якщо при здійсненні операцій з постачання на митній території України та/або ввезення на митну територію України лікарських засобів/медичних виробів не дотримано хоча б однієї із зазначених умов, операції з постачання таких лікарських засобів/медичних виробів та їх ввезення на митну територію України оподатковуються ПДВ у загальностановленому порядку за ставкою 20 відсотків.

Також за ставкою податку у розмірі 7 відс. оподатковуються операції з:

- постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання, дозволених для застосування у межах клінічних випробувань, дозвіл на проведення яких надано центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

- ввезення на митну територію України незареєстрованих лікарських засобів у рамках програм розширеного доступу пацієнтів до незареєстрованих лікарських засобів та/або програм доступу суб'єктів дослідження (пацієнтів) до досліджуваного лікарського засобу після завершення клінічного випробування (далі – програми доступу) за переліком та в обсягах, визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, у порядку та на умовах, визначених Законом України від 04 квітня 1996 року № 123/96-ВР «Про лікарські засоби», а також подальшого безоплатного постачання ввезених на підставі цього абзацу лікарських засобів на митній території України на користь надавачів медичних послуг, залучених до проведення програм доступу, та пацієнтів, які беруть участь у програмах доступу, в межах і обсягах зазначених програм доступу.

Відповідно до п. 32 підрозд. 2 розділу XX ПКУ тимчасово, на період проведення антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, та/або запровадження воєнного стану відповідно до законодавства, звільняються від оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України та постачання на митній території України:

- лікарських засобів та медичних виробів відповідно до п.п. «в» п. 193.1 ст. 193 ПКУ, що призначені для використання закладами охорони здоров'я, учасниками антитерористичної операції, особами, що беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, для надання медичної допомоги фізичним особам, які у період проведення антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, та/або запровадження воєнного стану відповідно до законодавства зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, за переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України;

- лікарських засобів та медичних виробів без державної реєстрації та дозвільних документів щодо можливості ввезення на митну територію України, що призначені для використання закладами охорони здоров'я, учасниками антитерористичної операції, особами, що беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, для надання медичної допомоги фізичним особам, які у період проведення антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, та/або запровадження воєнного стану відповідно до законодавства зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, за переліком та в обсягах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Діють нові довідники податкових пільг

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

ДПС України (станом на 28.06.2024) оновлено довідники податкових пільг, а саме:

- Довідник податкових пільг № 124/1, що є втратами доходів бюджету;
- Довідник інших податкових пільг № 124/2.

Нагадуємо, що у довідниках надано перелік пільг із податку на прибуток підприємств, плати за землю, ПДВ, акцизного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та ін., а також початок та кінець дії пільг.

Наразі облік сум податкових пільг, отриманих платниками, здійснюється контролюючими органами на підставі інформації, наявної у поданих такими суб'єктами господарювання податкових деклараціях.

Довідники розміщені на вебпорталі ДПС України за посиланням

<https://tax.gov.ua/dovidniki--reestri--perelik/dovidniki-/54005.html>

До зведеного бюджету у січні – червні 2024 року надійшло 780,7 млрд гривень

Платники податків продовжують сумлінно підтримувати державу сплаченими податками. Завдяки їх активній громадянській позиції та патріотизму бюджет стабільно отримує такі необхідні кошти для Збройних Сил України та соціальних виплат нашим громадянам.

За оперативними даними надходження (сальдо) до зведеного бюджету у січні – червні 2024 року по платежах, що контролюються ДПС, становлять 780,7 млрд грн. До державного бюджету надійшло 580,6 млрд грн, до місцевих бюджетів – 200,1 млрд гривень.

Надходження (сальдо) до загального фонду державного бюджету у січні – червні 2024 року становили 528,3 млрд грн. Показники розпису Міністерства фінансів України за доходами загального фонду державного бюджету виконано на 111,4 відс. При цьому на рахунки платників відшкодовано 70,1 млрд грн ПДВ.

У розрізі податків показники розпису Міністерства фінансів України перевиконано з податку на прибуток підприємств – у 1,5 раза (+47,9 млрд грн), податку та збору на доходи фізичних осіб – на 3,3 відс. (+3,1 млрд грн), акцизного податку з вироблених та ввезених товарів (продукції) – на 4,5 відс. (+2,5 млрд грн), податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування – на 0,6 відс. (+0,8 млрд гривень).

У розрізі основних платежів у січні – червні 2024 року приріст порівняно з аналогічним періодом минулого року становить з податку на прибуток підприємств – у 2,2 раза (+79,7 млрд грн), податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування – у 1,5 раза (+43,8 млрд грн), податку та збору на доходи фізичних осіб – 21,1 відс. (+16,9 млрд грн), акцизного податку з вироблених та ввезених товарів (продукції) – 16,8 відс. (+8,4 млрд гривень).

Надходження (сальдо) до зведеного бюджету у червні 2024 року по платежах, що контролюються ДПС, становлять 128,6 млрд грн, у т. ч. до державного бюджету – 98,2 млрд грн, до місцевих бюджетів – 30,4 млрд гривень.

Надходження (сальдо) до загального фонду державного бюджету у червні 2024 року становили 87,8 млрд грн. Перевиконання показників розпису Міністерства фінансів України за доходами загального фонду державного бюджету становить 12,1 відс., додаткові надходження до бюджету становлять 9,5 млрд грн. Платникам на рахунки відшкодовано 12,8 млрд грн ПДВ.

У повному обсязі виконано показники розпису Міністерства фінансів України з податку на прибуток – 252,9 відс. (+3,3 млрд грн), з податку та збору на доходи фізичних осіб – 102,2 відс. (+0,4 млрд.грн.), акцизного податку з вироблених та ввезених товарів (продукції) – 102,6 відс. (+0,3 млрд грн).

У розрізі основних платежів у червні 2024 року приріст порівняно з червнем 2023 року становить з податку на прибуток – у 2,4 раза (+3,3 млрд грн), податку та збору на доходи фізичних осіб – 19,6 відс. (+3,0 млрд грн), з акцизного податку з вироблених та ввезених товарів (продукції) – 30,9 відс. (+2,7 млрд грн), податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування – 12,0 відс. (+2,1 млрд гривень).

Дякуємо платникам за фінансову підтримку держави!

До якого контролюючого органу необхідно звертатись фізичним особам – власникам декількох об'єктів нерухомості для проведення звірки даних?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п.п. 266.7.3 п. 266.7 ст. 266 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платники податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, мають право звернутися з письмовою заявою до контролюючого органу за своєю податковою адресою для проведення звірки даних щодо:

- об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності платника податку;
- розміру загальної площі об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності платника податку;
- права на користування пільгою із сплати податку;
- розміру ставки податку;
- нарахованої суми податку.

У разі виявлення розбіжностей між даними контролюючих органів та даними, підтвердженими платником податку на підставі оригіналів відповідних документів, зокрема, документів на право власності, контролюючий орган за податковою адресою платника податку проводить перерахунок суми податку і надсилає (вручає) йому нове податкове повідомлення-рішення. Попереднє податкове повідомлення-рішення вважається скасованим (відкликаним).

Згідно з абзацом другим п.п. 266.7.4 п. 266.7 ст. 266 ПКУ у разі подання платником податку контролюючому органу правостановлюючих документів на нерухоме майно, відомості про яке відсутні у базі даних інформаційних систем центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, сплата податку фізичними особами здійснюється на підставі поданих платником податку відомостей до отримання контролюючим органом відомостей від органів державної реєстрації прав на нерухоме майно про перехід права власності на об'єкт оподаткування.

Крім того, фізичні особи, з використанням кваліфікованого електронного підпису, мають можливість переглянути сформовані податкові повідомлення-рішення щодо сум нарахованих їм податкових зобов'язань з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, в меню «ЕК для громадян»/розділ «Загальна інформація про платника»/вкладка «Повідомлення про обов'язок сплатити суму грошового зобов'язання (ППР)» приватної частини Електронного кабінету, вхід до якого здійснюється за адресою: <http://cabinet.tax.gov.ua>, а також через вебпортал ДПС.